Akta sporne 2 r. 1776

od Bartoszewicza

1/8 89 1889. III. 149.

8 arkuszy

Numerus currens	Litera S.	Artes.	Leipzig Sturm und Koppe	Forma	Armarium	Forulus	Series
	Stade. F	Vom Musikalisch-Schönen. Mit Bezug auf Dr. E. Hanslick's gleichnamige Schrift. Inauguraldissertation. Stron: 54		8.			

Treść voluminu VIII.

P E T I T A

Ze strony JWJP. Michała Hrabi Pocieja Stty Zyżmorsk: Kawal: Orderu Orła Białego i S. Stanisława we Sprawie do Opiekuństwa swojego stosowaney z dzierżawy dobr Smycza pochodzącey przeciwko WJP. Michałowi Kofzczycowi Stcie Zarz:

O poprawę we wszystkich punktach Dekretu Sądow Taxatorskich pod Rm 1775 Febr: 4 ferowanego do Tryb: Głł: W. X. L. podające się.

1mo: Ponieważ Głł: Tryb: w Ru 1774 Msca Apr: 21 d. rozsądzając oczywiście sprawę summ lokowanych na dobrach Smyczu między JWW. Pociejami a W. Koszczycem, i one summy przenosząc z dobr Smycza na dobra Tułow i Babinicze w Wtwie Witeb: położone, dla tego jedynie z dzierżawy Smyckiey (coby nad 5ty procent w użytkach possessyonalnych Smycza in commodum Jchmćw Pociejow aktualnie przychodziło) kalkulacyą i werifikacyą na tychże JWW. Tenutorach od daty Tradycyi Urzędowey, to jest: od Ru 1769 do Daty zaczynać się mającey Exdywizyi udecydował,

Iż JP. Koszczyc przed tymże Trybun: na ten czas udawał, jakoby mu i do zaspokojenia wszystkich Kredytorow swoich i samemu do dalszey żywności siebie ani majątek, ani żadne dostarczały sposoby.

Lecz gdy teraznieyszy Trybunał z przesłuchania wszystkich stron głosow inaczey doświadcza, to jest: że Koszczyc w dobrach swoich pod taxę owym Dekretem Tryb: poddanych, a dla niedokończoney i zaniedbaney nawet, na dobrach Żucinie, na puszczach Smyckiey i Żucińskiey, Tartakach, Młynach i ruchomościach Taxy i Exdywizyi samym oznaczeniem wymiarow Komorniczych do rozpoznania nieco przychodzącey wiadomości, tyle ma sposobu, i dotatkow, że wszystkim swoim Kredytorom i dłużnikom, przyzwoitą, a sprawiedliwą może uczynić satysfakcyą.

Więc teraznieyszy Sąd Trblny ow kondycyonalny obowiązek w Dekrecie dawnieyszego Trybunału kalkulowania się z possessyi Smyckiey z przeborow nad 5 procent może poprawić, i słusznie przeistoczyć powinien,

Raz dla tego, iż Konstyt: nayostatnieyszego Seymu 1776 Fol: 43 Tit: *Warunek Kontraktow zastawnych; i dobr more potioritatis posiadanych:* wyraznie zakazuje; aby wszelkie Jurysdykcye i Sądy niezważając nawet na zapadłe Effata czyli Dekreta rownie jako zastawnych Possessorow, tak i przez potioritates, to jest: za konwikcyami przez Urzędowe Tradycye postanowionych Tenutorow do rachowania się z prowentow niepociągały.

Drugi raz, że taż Konst: Seymu immediate minionego, gdy na karcie 4 Ustaw do Litwy ściągających się pod tytułem: *Ustawa Podatku Xwu Lit:* niemnieyszy jako koniecznie 7 procent od kapitałow wszelkich przeznaczyła.

Tedy jesliby nawet JWW. Pociejowie mieli z dzierżawy Smyckiey zdawać rachunek, toć nie z tego co nad 5 ale coby nad 7my istotnie im dochodzący z proweniencyi i intrat Smyckich od summ kapitalnych przez Tradycyą Urzędową na tymże Smyczu ulokowanych i objętych, procent partycypowali, z tegoby chyba do rachowania się i powrotu Dziedzicowi zostali obowiązanemi.

Ale i to nie podług wymyslnych JPP. Exdywizorow inwencyi i Dekretu, ale podług Tradycyi Urzędowey w Ru 1769 7bra 30 d. JW. zeszłemu Leonardowi Pociejowi przez W. Tadeusza Przysieckiego Sędz: Grodz: Wtwa Poł: dokładnie i dostatecznie uczynioney.

Ratio 1ma: Bo Inwentarze przy Tradycyach przez Urzędnikow tradujących sporządzane, żadney wątpliwości podlegać niepowinne; na to Konst: 1726 i 1764 Coron: w obudwuch pod Tytułami: *Exekucye za Dekretami Kontumacyinemi &c.*

Ratio 2da: Bo sam WJP. Koszczyc przeciwko pomienioney Tradycyi

W. Przyſieckiego JW. Pociejowi uczynioney, żadnym Manifeſtem o jey nieprawość i niedoſtateczne czynienie i nieſprawiedliwe intraty wyciągnienie nigdy ſię i nigdzie na pomienionego JP. Przyſieckiego Sędziego Grodz: Poł: niezażalał, onego nieżapozywał, i ſprawy z nim o nierzetelne dobr Smycza przy Tradycyi zinwentowanie nie miał.

Ratio 3tia: Bo ſam Dekret Tryb: w Ru *1774* ferowany i kalkulacyą na JWW. Pociejach decydujący, tegoto Inwentarza przy Tradycyi nie ſkaſſował, owſzem approbował, gdy od daty teyże Tradycyi czynić rachunki nakazał.

Ergo podług tego Inwentarza przy tradycyi JWW. Pociejow ſłużącego i podawczego, a nieinaczey, powinna być wſzelka zlikwidowana z dobr Smycza proweniencya, aże ona w kalkulacyi przez WJPP. Exdywizorow domyślnie i w arbitralnym ſpoſobie jeſt uciągniona,

Przeto naypierwſza proźba od J.WW. Pociejow do Sądu podaie ſię aby takowa Exdywizorſka kalkulacya i weryfikacya per totum była ſkaſſowana.

2do. Ponieważ od daty Tradycyi Pociejowſkiey, to jeſt: od Roku *1769*. 7bra 30. dnia, do Roku *1774*. *8*bra *4*. to jeſt do czaſu zaczęcia Koſzczycowſkiey z Kredytorami Taxy i Exdywizyi, przeciąg czaſu lat 5. zawiera ſię.

A ponieważ jako w pierwſzym Roku J.W. Pociey przy tradycyi wſzelką kreſcencyą już znalazł w ſnopie z pola ſprzątnioną i w ſtodołach złożoną.

Zaſiew zaś ozimy na Rok 1770. już zupełnie na polu zakończony, tak w oſtatnim Roku tenuty ſwoiey, to jeſt w R. *1774*. rownie wſzyſtkę kreſcencyą, po uczynionym zaſiewie żytnim na Rok naſtępny *1775*. tudzież ſiana i dalſze użytki z pol zebrane i złożone in toto ac integro przy uſtąpieniu poſſeſyi ciż J.WW. Pociejowie dla W. Koſzczyca uſtąpili & circa fundum zoſtawili.

Zaczym J.WW. Pociejowie podług Dekretu Trybunal: nie z lat 5. ale tylko z lat 4. wſzelkich proweniencyi Dobr Smycza w pożytek ſwoy obracanymi powinni byli rachować ſię.

A że Sąd Exdywizorſki i całą kreſcencyą oſtatnio-roczną i wſzyſtkie użytki razem z poſſeſyą Smycza od WW. Pociejow, dla W.JP. Koſzczyca Stſty Zarzyc: odebrawſzy, i na to z tegoż 5go Roku na J.WW. Pociejach rachunki czynić, oraz za wſzyſtkie proweniencye w naturze z Roku 5go odebrane, do zapłacenia JP. Koſzczycowi na tychże J.WW. Aktorach przyſądzać i z kapitałow detrunkować poważył ſię.

Więc to druga proźba od J.WW. Pociejow, aby za Rok 5ty kalkulacya, weryfikacya, i z innych ſądzone dla W. Koſzczyca bonifikacye w Dekrecie Exdywizor: per totum wyglozowane i zniſzczone zoſtały.

W ſzczegulności zaś do poprawy Dekretu Exdywizorſkiego naſtępne podaią się przy proźbach reflexye.

3tio. Lubo w Dekrecie Exdywizor: o wyſiewie żytnim arbitralnie położono jeſt, iż na Rok każdy wyſiewać ſię miało żyta po beczek 18. na poletkach Smyckich, a ztąd Sąd Exdywizor: w poł trzecia ziarna na pożytek zaliczaiąc za lat 5. 225. położywſzy i każdą beczkę po talar: bit: 4. zaceniwſzy Sąd Exdywizorſki za użytek z zaſiewow żytnich wyciągnoł ſummę 7,200. złot: Pol:

Jednak ponieważ nayprzod co do przeciągłości czaſu użytkowania z poſſeſyi Smyckiey Rok piąty jako ſię wyżey probowało przez Sąd Exdywizorſki, w rachunki nieſłuſznie jeſt wciągniony, ponieważ tylko czteroletnia proweniencya z Dobr Smycza na użytek J.WW. Pociejow doſtała ſię, a zaś 5go Roku użytki i wſzyſtka kreſcencya przy uſtąpieniu z poſſeſyi Dobr Smycza JP. Koſzczycowi zoſtały oddane.

Powtore co do zamiaru wyſiewu żytniego w Smyczu, ponieważ w Inwentarzu przy tradycyi Urzędowey 1769. 7bra 30. dnia W.JP. Przyſiecki Sędzia Gr: Połoc: per expreſſum wyraził tak z indagacyi Włościan, jako i Ciwuna Dworu Smyckiego, że na Rok 1770. zaſiano żyta miary

Dwor-

Dworney beczek Wilenek 12. i czwierć jedna, więc takowy a nie inny regularny w Dobrach Smyczu wysiew żytni być musiał.

3tio. Co do plonu ziarna, i co do ceny żytniey.

Ponieważ JP. Koszczyc Stlta Zarzyc: też Dobra Smycz, od R. 1766. do R. 1769. zawodząc od siebie arędownym kontraktem W.JPP. Hilaremu i Helenie z Narwoyszow Kowalewskim Czesznikom Smoleń: znać z zupełnego przekonania się o nieurodzayności gruntow Smyckich, nie więcey każde zboże na użytek Possesorow zaliczał, jak w połtora ziarna.

Y ponieważ w tychże swych 3. autentycznych Inwentarzach immediate przed tradycyą Pociejowską Kowalewskim dawanych (ktore i dopioro producuntur) nie drożey beczkę żyta każdą cenił, i dla skąpey miary, i dla zwyczaiu Krajowego, jak tylko po złot: Pol: 24.

Ex præmissis podług Inwentarza Traditionis Urzędowego praktykowany wysiew żytni w Dobrach Smyczu beczek 12. i czwierć 1. ad normam Inwentarzow własnych JP. Koszczyca arędownych, licząc na profit w połtora ziarna, uczyni na Rok beczek 18. czwierć i ośmina, a na lat 4. beczek 73. i puł.

Ktorą każdą podług tychże Inwentarzow arędownych Koszczycowskich taxuiąc po zł: Pol: 24. wyniesie profitu czteroletniego z plonu żyta nie więcey jak zł: Pol: - - - - - - - 1,764.

Y tak aby uznano, i tak aby poprawiono było w Dekrecie Exdywizorskim przez Sąd teraznieyszego Trybunału JW. Pociey doprasza się.

4to. Na wysiew jęczmienia w tymże Smyczu beczek 5. od J.W. Pocieja zgodna kwestya.

Lecz że Sąd Exdywizorski na użytek położył we dwa ziarna, oraz ceną zbyt wysoką, to jest: po złot 28. tudzież nie za lat 4. ale za 5. niby profitu zawodnie skalkulował.

Dla czego J.W. Pociey Stlta Zyżmor: referuiąc się do wyżey pomienionych 3. Inwentarzow arędownych W. Koszczyca, WW. Kowalewskim dawanych, prosi poprawy i w tym punkcie Dekretu Exdywizorsk: aby użytek z jęczmienia w połtora ziarna był, i nie wyższą ceną, jak w tychże Inwentarzach znayduiącą się, to jest: po złot: 20. beczka ceniony.

Ktory z jęczmienia profit licząc go w połtora ziarna, uczyni na Rok beczek 7. i puł, na lat zaś 4. uczyni beczek 30. za ktore po złot: 20. taxowane, wyniesie summa złot: Pol: - - - - - 600.

5to. Co do wysiewu i profitu z owsa.

Miał Sąd Exdywizorski przed oczyma swemi Urzędowną poprzedzaiącą swoy wyrok kalkulacyą.

Do ktorey JP. Klikowicz Ekonom Smycki z ramienia JWW. Pociejow przez wszystkie lata ich possesyi dysponuiący z Regestrami percepty i expensy, koniecznie z obowiązku swoiego wiernie sporządzonemi stawiąc, i do świadectwa Ciwuna Dobr Smycza Poddanego W.JP. Koszczyca stawiąc dowodził, że wysiewu owsa nie było większego w Smyczu, nad beczek 13. a naywięcey 17.

Y że z plonu tego owsu, nie bywało więcey w wymłocie, jak kiedy połtora ziarna, a tak do odsiewu ziarno 1. zostawuiąc, ledwo poł ziarna na expensa fundi zostawało się.

Przecież Sąd Exdywizorski we wszystkim obłąkanie ten punkt w Dekrecie swoim rozsądził.

Bo nayprzod, co jest z obowiązkiem i potrzebą Sędziow zieżdżaiących na kalkulacyą wyciągać rachunki z podanych Regestrow od Possesorow, i z karbow Ciwuńskich na wysiewy i na miary podawanych.

A ztąd przynależało im podług nauki Kostytuc: Coron: 1764. między mnieyszym i większym, w leciech possesyonalnych czynionym owsa zasiewem, oraz między mnieyszym i większym na Regestrach okazanym z wymłotu owsa plonem, brać do rachunku i wysiew i plon srzedni.

To oni w Dekrecie swym Exdywizorskim napisali: jakoby ich mappy Komornicze extensyą poletkow ograniczaiące miały nauczyć o wymierze zasiewu owsianego.

Y tak arbitralnie naznaczywszy do zasiewu owsa beczek 20. i kładąc na użytek we dwa ziarna, za lat 5. naliczyli beczek 200.

Powtore ocenili beczkę każdą po złot: 18. i wylikwidowali na J.W. Pocieju summy za owies 3,600.

Więc J.W. Pociey dopraszа się poprawy tego punktu, 1mo. aby podług punktu 3go in reposito kalkulacyi Exdywizor: między Rokami possesyi J.WW. Pociejow w Smyczu, w ktorych zasiewano było owsa tylo beczek 13. i między drugiemi laty, w ktorych zasiewano było beczek 17. był wyznaczony zamiar do zasiewu srzedni, to jest naywięcey na Rok beczek 15.

Powtore między dowodami z Regestrow, że w jednym Roku ledwo się nasienie wracało, w drugim, kiedy profitu poł ziarna przynosiło, w trzecim, kiedy ziarno ledwo 1. zupełnie było przychodzące, także wzięty był plon z animadwersyi Sądu do profitu srzedni, to jest: niech już z ostatnią biedą idzie ziarno jedne w profit.

Bo to będzie na fundamencie Prawa Konstyt: Coron: ktora srzedni użytek do wyproporcyonowania przez lustracye prawdziwey prowenien-cyi kwarty z Krolewszczyzn, od zupełnych Stanow Rzpltey naznaczyła, i w sposobie zachowania się kalkulacyi Lustratorom nakazała.

Potrzecie, aby cena owsa nie była insza, jako sam w 3ch arędnych Inwentarzach swoich na też Dobra Smycz JPP. Kowalewskim dawanych, a przez Exdywizorow sądownie konnotowanych JP. Koszczyc Ststa Zarzycki przeznaczył, to jest: beczka po zł: Pol: 16.

Poczwarte aby rok 5ty w kalkulacyi niesłusznie dokładany był odcięty, gdyż się JP. Koszczycowi piąto-roczna krescencya wszelka, jedno co po zebraniu z pol została oddana.

A tak po beczek 15. to jest 1. ziarno na profit licząc, uczyni beczek 60. ktore po złot: Pol: 14 taxowane Efficit zł. Pol: - - - 840.

6to. Co do wysiewu grochu. —

JP. Koszczyc proponował na kalkulacyi bezwstydnie, jakoby się miało wysiewać grochu beczek 2. i puł, gdyż on w Inwentarzach swoich JPP. Kowalewskim dawanych, aż do Roku 1769. służących, nie więcey kładł wysiewu, jako beczkę 1.

Y z tego wysiewu Inwentarzem ostatnim podanego z Ru 1769 Tradycya JW. Pociejowi zakroczona została Groch zabrany w mtnści Smyczu i tak szczupłe zrodzony, że tylko 20 wozow.

A dopiroż przy oddaniu z possesyą razem Smycką JP.Koszczycowi, pozostało Grochu dla JP. Koszczyca Wozow 106.

Więc podług Inwentarzow wyż wspomnianych arędownych JP. Stty Zarzyck: w połtora ziarna licząc na ostatni już upadek. na rok po połtorey Beczki za lat 4. Efficit Beczek 6, a ceni podług ceny w tychże Inwentarzach zawartey, efficit za Groch summa z czteroletniego użytku zł. - - - - - - - - - - 144

7mo. Sąd Taxatorski wyznając sam w swoim wyroku, że Jarki w dobrach Smyczu za possesyi JWW. Pociejow niesiewano, jednak on położywszy, ani Urzędowną, ktoraby się z Prawa wyciągać powinna, ani też Ekonomiczną, ktora z praktyki Gospodarskiey i doświadczenia pochodzi, ale uciesznąi wykoncypowaną z swego domysłu dawszy racyą że ponieważ pola i robotnika do siania Jarki stawało, dla tego zamiast Jarki,beczkę Gryki we 2 ziarna na każdy rok naznaczył, i za nią jakoby za beczek 9 taxowanych po zł. 18 jakby pewną intratę favore W. Koszczyca na JW. Pociejach tenże Sąd wymyślił i przysądził.

Lecz ten punkt pretensyi Koszczycowskiey i Sądu Exdywizor: przez słuszność i sprawiedliwość powinien być skassowany.

Przyczyna Pierwsza: Gdyż nie to Sąd Exdyw: powinien był uważać i przed się brać za okoliczność, że pola wystarczało do zasiewu Jarczanego, ale powinien był to uważać, jeśli było pole sposobne w mtnści Smyczu do siania Jarki.

A tego łatwo mogł Sąd Exdyw: dociec, nayprzod z 3 Inwentarzow arędownych JPP. Kowalewskim przez JP. Koszczyca dawanych, przed tymże

tymże Sądem pokładanych, i od niego konnotowanych, że ani rok 1766 ani 1767 ani 1768 nie było ſianey Jarki w Smyczu, toć znać że grunt tamteyſzy nie jeſt ſpoſobny do przyjęcia naſienia Jarczanego.

Powtore z Inwentarza przy Tradycyi w 1769 7bra 30 d. JW. Pociejowi podawczego, w ktorym ſiewu i zboża Jarczanego Urzędnik tradujący w Smyczu niezoſtał, i Pociejowi nie podał.

Więc dla czegoż Pociey, miał ſię z Jarki kalkulować? gdy ani zwyczaju zaſiewania oney w Smyczu, ani też naſienia do zawodu jey podanego ani przez JW. Pocieja pożytku z niey branego, in rerum natura nie było.

8vo: Wyſiew Gryczany beczek 2 we dwa ziarna przez Exdywizorow i ceną nader nieſłuſzną zadecydowany, powinien być uchylony.

Ponieważ nayprzod przy tradycyi Urzędowey JWW. Pociejom w R. 1769 nikczemney Gryki w Inopie tylko kop 14 podano, z ktorych ledwo ſamy ch (jak poſpolicie w goſpodarſtwie nazywają) Rudakow do ſiewu ſpoſobnych, kilka ośmin doſtano.

Zaſiano tedy na rok 1770 Gryki pułtorey beczki z kupionego naſienia, i ta nigdy niezradzała, ani w pułtora ziarna w Plonie ſwoim.

Więc chyba prævio juramento JP. Koſzczyca jako Gryka zaſiewana w mierze pułtorey beczki na poletkach Smyckich zawſze przynoſić mogła plonu we 3 ziarna.

Na ten czas po odtrąceniu expenſu na ſiew kupioney teyże Gryki pułtorey beczki, za ziarn pułtora corocznie, to jeſt: za beczek 2 a za lat 4 za beczek 8 cenionych, podług tegoż inwentarza arędownego Kowalewſkim po złł. 14 wynioſłaby ſumma do kalkulacyi za lat 4 złł. Pol: 112

9no: O Pſzenicę Letniczkę (gdyż w Smyczu Ozimia Pſzenica nie była do ſiewania we zwyczaju) pretenſya JP. Koſzczyca przed Sąd Exdiwizorſki przyjęta powinna być poprawiona, tak co do taxy, jakoteż co do plonu we 2 ziarna.

Gdyż 3 Inwentarze arędowne JP. Koſzczyca Kowalewſkim na dobra Smycz ſłużące, nie więcey biorą co do plonu jak pułtora ziarna to jeſt po pułtorey beczki na rok w profit, a nie droſzą zawierają taxę jak jednoſtaynie beczkę ceniąc we wſzyſtkich 3 Inwentarzach po złł. 32 więc przez lat 4 poſſeſyi Smyckiey JWW. Pociejow za becz: 6 Pſzenicy w profit wziętych wynieſie ſumma tantummodo złł. Pol. 192

10mo: Na wyſiew Siemienia Lnianego ośminy i na cenę cwierci 1 Siemienia po złł. 8 zgoda, lecz podług tychże Inwentarzow arędownych ſamegoż JP. Koſzczyca, nie może ſię w plonie więcey likwidować tego Siemienia jak pułtora ziarna na rok, to jeſt: pułtorey ośminy, a za lat 4ry Cwierci 3. więc podług ceny proponowaney eff. złł. Pol. 24

11mo: Na wyſiew Konopi cwierci, zgoda, lecz na plon takoż, aby miało być policzane we 2 ziarna i na tak wyſoką cenę, oraz na kalkulacyą za rok 5ty, JW. Pociey niezgadza ſię, ale proſi poprawy tego punktu podług inwentarzow 3 arędownych od Koſzczyca Kowalewſkim ſłużących, aby liczony był plon w pułtora ziarna, a cena cwierci Konopi po złł. 5. co uczyni z wyſiewu cwierciKonopi w pułtora ziarna za lat 4 beczka i cwierci 2, a według ceny tychże Inwentarzow wynoſi ſumma złł. Pol. 30

12mo. Ponieważ in propoſitis od JP. Koſzczyca na kalkulacyi o włokno czyli o pienkę konopi żadney kweſtyi nie było i nieuraſzczano, a Sąd Exdywizorſki domyſlił ſię przeciwko Art: 54 Roz: 4 za pienkę na JW. Pocieju złł: Pol: 80 wſkazać,

Więc takowey pretenſyi domyslney żadnemi dowodami niewſpartey na kalkulacyi niebyłey per totum uchylenia expoſcitur.

13tio: Ponieważ WJP. Koſzczyc w 3 Inwentarzach ſwoich arędownych WJPP. Kowalewſkim na mtnści Smycz dawanych ſam dobrze wiadomy wiele ſię zwykło ſiana ukaſzać na rok każdy, nie więcey w onych kładł jako na wozow 200 koſzenia ſiana, i każdy woz nie więcey cenił, iak po złł: 2 do profitu Poſſeſſorom.

A zatym lubo JPP. Exdywizorowie w teyże liczbie wozow zaliczając ſiana lecz cenę nad dawne Inwentarze ſamegoż Koſzczyca

 kładąc

kładąc po złł: *4* bez względu, że tymże sianem pozostała obora i stado przy tradycyi Urzędowey JWW. Pociejom in fundo Smycza podana własna W. Koszczyca karmioną być musi, summę za lat *5* złł: *4000* zasądził,

Powinna być koniecznie poprawiona tylko po złł: *2* woz każdy, to jest: na rok za profit siana złł: pol: *400* a za lat *5* złł: pol: *2000*

Lecz i to pod tym dokładem jeźli z nabiału od obory i z przychowku od obory profit i przybyła młodzież do JWW. Aktorow bez odpowiedzi Wiecznikowi należeć będzie.

*14*to: Wskazanych zł: pol: *80* za profit z warzywnych ogrodow, na ktorych Warzywa zbierane tyle, jak tylko na potrzebę czeladzi Smyckiey dostarczały, a do żadnego spienięźenia profitow nieprzynosiły:

Y ponieważ samże JP. Koszczyc przy trzyletnim arędowaniu dobr Smycza JPP. Kowalewskim w żadnym proficie i cenie niepodawał i niezapisywał ogrodow, więc i teraz per totum skassowania i uchylenia JW. Pociey doprasza się.

*15*to: Co do pretensyi WJP. Koszczyca o intratę z obory i nabiału.

Ponieważ Inwentarzem przy tradycyi Urzędowey zeszłemu JW. Pociejowi Str: Lit: wRu *1769* podawczym *6* tylko krow wycielonych wyrażono, a Sąd Exdywizorski referując się niby do tegoż podawczego Inwentarza niesłusznie od krow *10* od każdey sztuki kładąc profitu po złł: *24* za lat *5* naliczył na JWW. Pociejach złot: *1200*.

Y ponieważ takowe bydło, dla skąpych nader urodzajow jarzynnych w mtnści Smyczu, a ztąd dla małości poszaru jarzynnego nie małą część siana na przymieszki do słomy żytniey zjadało, a siano w profit i na grosz Possesorowi wyżey policzone,

Niemniey ponieważ wzięta komparacya od Sędziow Exdywiz: iż tą ceną po złł: *24* w tamtym kraju w proficie na białow i od nich będącego przypłotku, usitata praxi zwykli się krowy rocznie arędować.

Do Possesorow przystosowano być nie może, ponieważ w przypadku arędowania takowego, naywprzod, że w lecie i Pasterze do paszenia obory, i kobiety do zbierania nabiałow nie od Arędownika, lale od Dziedzica takowey obory, są żywionemi i płatnemi, powtore że w czasie zimowym chociaż przypłodek zrodzony zaarędowanych krow, na profit Arędarza przychodzi, jednak Possesor czyli Dziedzic fundi, toż bydło własną karmią przechowywa, i dozorcow do niego płatnych chowa.

Dopiero zaś gdy W. Koszczyc, gdy samego użytku z obory pragnie, a wszystkiey Expensy na karmią zimową, na jurgielta pasterzom i na dozorce około nabiałow chodzące unika i nic nieprzyimuje,

Więc chybaby mu Sąd od krow *6* Inwentarzem przy tradycyi podanych cenę połowiczną zasądzoney intraty w Dekrecie Exdywiz: to jest: po złł: *12* na rok od sztuki przysądził, co wyniesie na rok od krow *6* profitu złł: *72* a za lat *5* wyniesie summa złł: pol: *360*

*16*to: Lubo Sąd Exdyw: w Dekrecie swoim za runa wełny podwoynego na rok strzyżenia owiec położył w intracie dla JP. Koszczyca a za lat *5* złł: pol: *215*.

Jednak ponieważ takowa wełna na odzienia czeladzi w teyże mtnści Smyczu chowaney, corocznie wypotrzebowaną była,

Dla ktorey gdy W. Koszczyc w Expensie jurgieltow płatnych nic się dokładać niechce, przynamniey do odzieży Expensę przyjąć koniecznie powinien, raz, że taż czeladź pro commodo fundi zostawała konserwowana, drugi raz, iż ex omni genere proweniencyi dobr Smycza, JWW. Pociejow kalkuluje i użytki bierze.

A zatym takowey pretensyi o wełnę per totum uchylenia doprasza się.

*17*mo: Pretensyi w Dekrecie Exdywiz: wskazaney dla W. Koszczyca złł: *100* za przychowek od Swiń *8*.

Po-

Ponieważ ten przychowek tak za karmią w zimie iść w nadgrodę, jakoteż że on na jadło czeladzi folwarkowey koniecznie pro commodo Smycza fundi chować się muszącey, zostawał expensowanym, uchylenia exposcitur.

18vo Similiter wyroku w tymże Dekrecie Exdywizorskim wskazującego na J.W. Pocieju złot: Pol: 150. za wylęgnione pisklęta od ptastwa rożnego rodzaiu Inwentarzem przy tradycyi Urzędowey obiętego.

Poniewaz toż ptastwo podług Inwentarza Podawczego w całkowitości JP. Koszczycowi jest przywrocone, a ono przez cały trakt possesyi J.WW. Pociejow ziarnem do expensy nieprzyiętym, lecz w proweniencyi i w intratę J.W. Possesorowi policzonym było żywione,

Za ktorą expensę nigdy ptastwo takowe korrespondującego profitu przynieść niezdołało,

Przeto skassowanie exposcitur.

19no. Względem żyta Dziakielnego beczek 16. na liczbę onego zgodą, lecz na cenę kładziona po złot: Pol: 32. J.W. Ststa Żyżmor: niezgadza się, i zmnieyszenia ceny uprasza.

Albowiem samże JP. Koszczyc arędując Dobra Smycz immediate przed tradycyą J.WW. Pociejom służącą W.JPP. Kowalewskim w 3. Inwentarzach swoich pod Rokiem 1766. 1767 i 1768. wyraził cenę dla żyta Dziakielnego po złot: 24. Toć i od J.W. Pocieja wyższey ceny pretendować tenże JP. Koszczyc niemoże.

Uczyni zatym za beczek 16. żyta liczonych po złot: 24. Summa zł: 384.

20mo Względem oskarżenia przez W.JP. Koszczyca o zdezolacyą niby puszczy Smyckiey, stante possessione J.WW. Pociejow Jmci udziałać mianey.

Ponieważ Sąd Exdywizorski, jako sam w swoim Dekrecie wyraża, iż od takowey dezolacyi JP. Klikowicz Ekonom J.WW. Pociejow Smycki tak przez examen Sądownie czyniony, z Ławryna Fiedoronka Poddanego i Leśniczego Smyckiego, jako też z rożnych na weryfikacyi in repositis pokładanych dowodow, i assygnacyi na puszczę Smycką od samegoż JP. Koszczyca rożnym osobom wydawanych dostateczny uczynił dowod.

Ponieważ tenże Sąd Exdywizorski na dostateczniey szą ewazyą przerzeczonemu JP. Klikowiczowi jurament uznawszy na tym: jako procz kłod do Kościoła Łuczayskiego pozwolonych, więcey z pnia walać z puszczy Smyckiey niedozwalał, lecz jeżli komu dozwalał, tedy w rekompensę robotnikow do Dworu Smyckiego dodawanych, w tym sposobie ewazyą za zupełną uznał i przyiął tenże Sąd Exdywizorski, a JP. Koszczyc na tymże odwodzie zaprzestał.

Jednak tenże Sąd Exdywizorski mimo przyiętą na niedezolowaniu puszczy ewazyą, contradictorie znowu za zdezolacyą puszczy Smyckiey kilka tysięcy do zapłacenia przez J.WW. Pociejow JP. Koszczycowi zadecydował.

Więc takowego wskazu jako bezdowodnego, i contradictorie z przyiętą ewazyą maiącego się, skassowania J.W. Ststa Zyżmor: doprasza się.

21mo. Względem Rudni Smyckiey.

Lubo JPP. Exdywizorowie przyganiaiąc niewyreperowanie zdezolowaney jeszcze przed possesyą J.WW. Pociejow Rudni Smyckiey i dla tego nienaprawienia za possesyi swey, jakoby J.WW. Pociejowie stać się mieli przyczyną nieużytkow i szkody JP. Koszczycowi z teyże Rudni.

Dla czego bezwinnie i bezdowodnie na J.W. Pocieju junctim z pretensyą desolationis puszczy 5,000. złot: Pol: dla W. Koszczyca wskazali.

Jednakże takowa pretensya, i oney przyięcie przez Urząd Exdywizorski jest bezprawne i z gruntu niesprawiedliwe.

Bo nayprzod Dekret Trybunal: Anni 1774. Apr: 21. dnia rachowanie się naznaczył przez J.W. Pocieja z aktualnych proweniencyi i z intrat branych w Mttści Smyczu, nie zaś z tego, co na żaden użytek J.W. Pociejowi służyło.

Rudnia zaś Smycka Inwentarzem przy Tradycyi Urzędowey pod Rokiem 1769. 7bra 30. dnia nie podana zeszłemu Pociejowi Strażn: Litew: w jakowey intracie, ale tylko przy ogulnym opisaniu cyrkumferencyi

Dobr Smycza opiſana jeſt za wakuiącą i zdezolowaną, do czynienia żadney intraty nieſpoſobną, toć zdezolowanie Rudni przed poſſeſyą J. WW. Pociejow naſtąpiło, i onych do odpowiedzi Koſzczycowi nieobowiązuie podług Artykułu 98. Roz: 4. poſt §. 5.

Powtore, ponieważ to na weryfikacyi ze ſtrony J. W. Pocieja przeświadczano i dowodzono, iż Rudnicy tęż Rudnią od JP. Koſzczyca jeſzcze przed poſſeſyą Pociejowſką aręduiący, raz, dla podnieſienia wielkiey aukcyi na ſiebie przez Koſzczyca, drugi raz, przez wypotrzebowanie i wyniſzczenie materyałow ſpoſobnych na żelazo, pobliżu nigdzie do onych ſpoſobney ziemi nieznayduiąc, i nadal nawet w cudzych gruntach rudę powybierawſzy, jeſzcze dawno pierwiey przed poſſeſyą Pociejowſką tęż Rudnią opuścili i ſami wyſzli.

Potrzecie, ponieważ naprawa budynku i zaſypanie grobli u teyże Rudni nie do J. W. Pocieja niemaiącego z niey żadnego profitu, ale do ſamego Dziedzica JP. Koſzczyca ſtaranności jedynie należały.

Czego że JP. Koſzczyc ſam zaniedbał, bo od zeſzłego J. W. Pocieja Strażnika Litew: żadney prepedycyi do takowego reparowania w nayinnieyſzym ſpoſobie niemiał, owſzem czaſu weryfikacyi, liſt od zeſzłego J. W. Strażnika Litew: do Ekonoma ſwoiegoż Smyckiego piſany prezentowano, ktorym tenże zeſzły J. W. Pociey, jeśliby JP. Koſzczyc do reparowania Rudni i zaſypania u niey grobli pomocy włościan Smyckich potrzebował, temuż Ekonomowi niebronić zalecił.

Ponieważ budynek Rudnianſki w odległości od Dobr Smycza o połtory mile w puſzczy poſtawiony od mieſzkańcow Rudnikow przed poſſeſyą Pociejowſką dawno opuſzczony, jako od Dworu, tak i od Wioſek Smyckich daleki, niemogł być doſtrzeganym, a pobliżey onego mieſzkaiący włościanie Zucińſcy JP. Koſzczyca okna i żelaza z onego wydzierać rozpoczeli, a na reſztę ſam JP. Koſzczyc Stſta Zarzyc: przez Dyſpozytora ſwego Zucińſkiego Nazwiſkiem JP. Goſkiego reſztę żelaza z tegoż budynku powybierawſzy, one we ſkarbu Smyckim ulokować kazał, ktore w całości temuż JP. Koſzczycowi czaſu weryfikacyi zoſtało oddane,

Ponieważ na oſtatek JP. Koſzczyc na ſądzie Exdywizor: i czaſu weryfikacyi do juramentu niezabierał ſię, na tym: żeby takowa Rudnia nie przed poſſeſyą J WW. Pociejow, ale za poſſeſyi onych miała być zdezolowana, i na tym: żeby miał on rekwizycye czynić do J. W. Pocieja z oświadczeniem chęci reparowania teyże Rudni, a J. W. Pociey żeby mu miał przeſzkodę i trudność jaką w reparowaniu zadawać, ani też zabierał ſię na tym: żeby za poſſeſyi J. WW. Pociejow dezolacya puſzczy, nie pro commodo fundi Smycza obroconey, lecz uſtronnie gdzie dawaney i ſpieniężaney miała być udziałana i do tyle wartości wynoſić, ile Sąd dla JP. Koſzczyca Exdywizorſki za drzewo nie ze pnia walone, ale leżące in bonificationem nieſłuſznie przyſądził.

In contra ponieważ przeciwko namowionym świadectwom właſnych Chłopow Koſzczycowſkich, podług Art: 78. Roz: 4. nic nieważącym, potioritas dowodu jeſt przy J. W. Pocieju z Inwentarza Traditionis Urzędownego pod Rokiem 1769. o zdezolowaney Rudni przed doſtaniem ſię Smycza w poſſeſyą J. W. Pocieja świadczącego.

A względem niedezolowania puſzczy, ponieważ świadectwo Leśniczego Smyckiego i uznany jurament JP. Klikowiczowi bywſzemu Ekonomowi Smyckiemu J. WW. Pociejow, plene ac ſufficienter evincunt. —

Ex præmiſſis takowey pretenſyi JP. Koſzczyca i na nią zapadłego Sądu Exdywizor: integraliter ſkaſſowania, a J. W. Pocieja ab ulteriori w tym proſecutione uwolnienia petitur. —

Co do wzajemnych pretenſyi JW. Pocieja na Koſzczycu Dekretem Exdywizorskim nieprzyjętych.

22do: Pretenſya i proźba JW. Pocieja w Weryfikacyi puncto 3tio względem Expenſy czaſu poſſydowania dobr Smycza na Ekonoma i cze-

czeladzi, jako to: Gospodyni, Ciwunowi, Dziewce folwarczney, Pastuchowi przyzwoite jurgielta, i żywność przez lat 5 aktualnie wyłożonych złł: pol: 2989. ponieważ jest niesłusznie przez Dekret Exdiwizorski uchylona i odrzucona.

Bo gdy JW. Pociey od summ swoich Kapitalnych powinien mieć czyste, i niczym niezajęte procentowanie, a tym bardziey gdy jest zniżonym do tak małego Procentu i korzyści od sum swoich.

Tym zaś więcey, gdy przymuszonym zostaje nad wszystkie praktyki i Prawa krajowe do tak ścisłego rachunku z possesyi swojey Smyckiey.

Tedy następuje zatym konsekwencya, że mu czysta prowenIencya w procent iść powinna.

A Ekonom czyli Dozorca Smycki w tak krytycznym czasie ochraniający dobr i poddaństwa Smyckiego i pracujący na utrzymanie dobroci, i owszem rozpostrzenienie jey in fundo Smycza.

A czeladź jedna na dozor obory, druga ku pomocy mieyscowego gospodarstwa i rządu konserwowana niepowinną kosztować JW. Pocieja, ktory bez żadnego ambarasu, miałby Procent tak mały rowno z drugiemi Kredytorami, ale powinna się przypisać Expensie Dziedzica fundi.

Bo inaczey Dekret Tryb: Ru 1775 uiszczonym być nie może, co do procentu naznaczonego od summ Pociejowskich, kiedy z tegoż procentu w tak małey kwocie branego JW. Pociey Expensa fundi na czeladź i Ekonoma wykłada.

A zatym takowey pretensyi pro reali uznania i przysądzenia na W. Koszczycu JW. Pociey dopraszа się.

23tio: Druga pretensya JW. Pocieja in proposito 4to Weryfikacyi położona względem bydła rogatego sztuk 7, a owiec sztuk 17 do JP. Koszczyca proponowana przed Sądem Exdyw: albo aby JP. Koszczyc też bydło w liczbie nad inwentarz podawczy znaydujące się in natura wydał, albo za wszystkie ogułem sztuk 24 dość ceną niską złł: pol: 188 zapłacił; gdy także od Exdywizorow nawet po nieznegowaniu naymnieyszey tey byłości zostającego się nad inwentarz bydła została beźprzyczynnie uchylona.

Tedy ten przychowek od obory jako własną karmią i sianem w prowenIencyi i taxie JW. Pociejowi położonym, aby JW. Pociejowi był wydany lub zapłacony, tenże JW. Aktor prosi.

24to: Pretensya in simili JW. Pocieja puncto w Weryfikacyi: 8vo podrożoney za zboża przez lat 5 na ordynaryą Ekonoma i czeladzi wyexpensowane do wartości 5801 złł: i gr: 20.

Dla przyczyn powyższych że tenże Ekonom i czeladź pro commodo fundi samegoż Dziedzica zostali trzymani, na tymże W. Koszczycu ad instantiam JW. Aktora przysądzenia desideratur.

25to. z Punktu 9. weryfikacyi że strony J.W. Pocieja niesprawiedliwie przez Dekret Exdywizorski odrzuconego.

Ponieważ ze strony J.W. Pocieja czasu Taxy i Exdywizyi za przybyciem JP. Koszczyca z Komornikami do wymiaru gruntow Smyckich JP. Klikowicz Ekonom J.WW: Pociejow wyexpensował na sustentacyą samych ludzi i koni *1mo.* owsa beczkę, czwierci 2. i ośmina. *2do.* siana wozow 5 *3tio.* masła garcy 2. *4to.* syrow 14. *5to.* śmietany połtora garca. *6to.* jaiec szuk 40. *7mo.* baranow 5. *8vo.* mąki żytniey czwierci 2. *9no.* krup garcy 4. *10mo.* mięsa jałowiczego puł tuszy. *11mo.* soli garcy 2. *12do.* piwa beczkę. *13tio.* wodki garcy 5. Co wszystko ad minimum kosztuie złot: 98. gr: 20.

A ponieważ takowy wymiar do J.W. Pocieja nic stosowanym być nie może, bo z nim tylko przez Sąd Trybunalny kalkulacya i weryfikacya jest uznana.

Zaczym takowey pretensyi na JP. Koszczycu J.W. Pociey słusznie przysądzenia prosi.

26to. Ponieważ J.W. Pociey sprowadzaiąc na kalkulacyą i weryfikacyą Urzędnikow za te dwa akta onym podług Konst: 1726. złot: Pol: 600. parata pecunia zapłacił, & seorsive na drugie złot: 600. na sustentacyę tychże Urzędnikow, i na trunki ku przyięciu onych, tudzież na konie i ludzie z nimi będące na drugie tyleż expensy poniosł.

A ponieważ ta kalkulacya i weryfikacya samemu jednemu JP. Koszczycowi wygraną i pożytek, a dla J.W. Pocieja przegraną i uciążliwość przyniosła, zaczym takowey expensy 1,200. złot: dla J.W. Pocieja na JP. Koszczycu przysądzenia petitur.

27mo: Ponieważ JW. Pociey od summy swey kapitalney Dekretem Trbun: sądzoney 65200 zł: pro solario na JPP. Sędziow Taxatorskich CZłł: 65 złł: 3 gr: 23 szel: 1 a dla JP. Regenta TBch 65 złł: 1 gr: 23 szel: 1 podług Dekretu Tryb: osobliwie podług Ordynacyi Sądow Exdywizorskich na mięso po złł: 4, na owies po złł: 4, na siano po złł: 4, scilicet złł: pol: 621 gr: 15 expensu realnego wyłożył i zapłacił,

Ktorego że JPP. Exdywizorowie nie tylko nieprzysądzili ale nawet w Dekrecie swym niewzmienili.

Zaczym JW. Pociey appellowawszy dopioro tegoż całkowitego exbensu na W. Koszczycu sądzenia prosi.

28vo: Po appellacyi dopioro na nowo wyrażonego i wyłożyć się mającego do konkluzyi sprawy kosztu z okazyi JP. Koszczyca tenże JW. Pociey doprasza się sobie przysądzenia ad minimum złł: pol: 6000.

Rú 1793. Mca Apryla 13 Dnia Wykonałem
Przysięgę na Wierność ~~Imperato~~ Nayiaśnieyszey
Imperatorowey Jeymci Całey Rossyi.

Содержатель Книги
Мостовничий Минской
Осипъ Криштофовичъ
Соронецъ

1

Rem. Forgii K R